

ОДЛУКА О ОМБУДСМАНУ ГРАДА БЕОГРАДА

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овом одлуком уређују се надлежност и овлашћења, начин поступања, избор и престанак дужности Омбудсмана за град Београд (у даљем тексту: омбудсман) и друга питања од значаја за рад Омбудсмана.

Члан 2.

Омбудсман је овлашћен да штити и контролише поштовање права грађана и контролише рад Градске управе града Београда и јавних служби чији је оснивач Град Београд (у даљем тексту: субјекти контроле) ако се ради о повреди прописа и општих аката Града Београда (у даљем тексту: Град).

Омбудсман није овлашћен да контролише рад Скупштине града Београда (у даљем тексту: Скупштина), Градоначелника града Београда (у даљем тексту: Градоначелник) и Градског већа града Београда (у даљем тексту: Градско веће).

Самосталност и независност

Члан 3.

Омбудсман је орган који је самосталан и независан у обављању послова утврђених овом одлуком и нико нема право да утиче на његов рад и поступање.

Омбудсман за свој рад одговара Скупштини.

Омбудсман врши своју дужност у оквиру Устава, закона, других прописа и општих аката и у свом раду придржава се начела правде и правичности.

Седиште

Члан 4.

Седиште омбудсмана је у Београду ул. Косовска бр. 17.

Јавност рада

Члан 5.

Рад Омбудсмана је јаван.

Јавност рада Омбудсмана обезбеђује се подношењем и објављивањем годишњег и посебних извештаја и на други начин који Омбудсман одреди.

II - НАДЛЕЖНОСТ И ОВЛАШЋЕЊА

Надлежност

Члан 6.

Омбудсман штити поштовање права грађана и остваривање тих права, утврђује повреде учињене актима, радњама или нечињењем субјеката контроле, ако се ради о повреди прописа и општих аката Града.

Овлашћења

Члан 7.

Омбудсман, поред права на покретање и вођење поступка, има право да пружањем добрих услуга, посредовањем и давањем савета и мишљења о питањима из своје надлежности делује превентивно, у циљу унапређења рада субјеката контроле и унапређења заштите људских слобода и права.

Члан 8.

Омбудсман је овлашћен да води поступак по притужбама грађана градске општине уколико се ради о повреди прописа и општих аката Града ако Омбудсман за градску општину није установљен или не поступа по притужби грађана.

Учешће у изради прописа

Члан 9.

Омбудсман подноси надлежном органу Града иницијативу за измену и допуну прописа и општих аката Града ако сматра да до повреде права грађана долази због недостатака у тим актима, као и да иницира доношење нових прописа и других општих аката Града када сматра да је то од значаја за заштиту права грађана.

Омбудсман даје мишљење Градском већу и другом овлашћеном предлагачу на нацрт прописа или општег акта Града када се њиме уређују питања од значаја за заштиту и унапређење права грађана.

Покретање поступка пред Уставним судом

Члан 10.

Омбудсман подноси иницијативу за покретање поступка за оцену уставности и законитости закона, других прописа и општих аката којима се уређују питања која се односе на права грађана, уколико сматра да исти нису у складу са уставним законом.

Покретање поступка пред надлежним органима

Члан 11.

Омбудсман је овлашћен да јавно препоручи разрешење функционера који је одговоран за повреду права грађана, односно да иницира покретање дисциплинског поступка против запосленог у субјекту контроле који је непосредно одговоран за учињену повреду и то ако из поновљеног понашања функционера или запосленог произилази намера да одбија сарадњу са Омбудсманом или ако се утврди да је учињеном повредом грађанину причињена материјална или друга штета већих размера.

Члан 12.

Када нађе да у радњама руководећег радника или запосленог у субјекту контроле има елемената кривичног или другог кажњивог дела, Омбудсман је овлашћен да надлежном органу поднесе захтев, односно пријаву за покретање кривичног, прекршајног или другог одговарајућег поступка.

Обавеза сарадње са Омбудсманом

Члан 13.

Субјекти контроле обавезни су да сарађују са Омбудсманом.

Омбудсман има право да обави разговор са сваким запосленим лицем субјекта контроле када је то од значаја за поступак који води.

Члан 14.

Председник Скупштине, Градоначелник, чланови Градског већа, начелник Градске управе града Београда, Градски јавни правобранилац, директори јавних служби чији је оснивач Град дужни су да приме, без одлагања, а најкасније у року од 15 дана, Омбудсмана на његов захтев.

Члан 15.

Односи између Омбудсмана и Локалних омбудсмана за градску општину заснивају се на међусобној сарадњи у складу са овом одлуком.

III – ПОСТУПАК Покретање поступка

Члан 16.

Омбудсман покреће поступак по притужби грађана или по сопственој иницијативи.

Свако физичко или правно лице, домаће или страног које сматра да су му актом, радњом или нечињењем субјекта контроле повређена права може да поднесе притужбу Омбудсману.

Лице из става 2. овог члана може се обратити Омбудсману и преко одговарајућег удружења, односно организације.

Притужбу у име малолетног лица подноси родитељ, односно законски заступник, а ако се ради о повреди права правног лица притужбу подноси лице овлашћено за заступање тог правног лица.

Омбудсман не поступа по анонимној притужби.

Ако сматра да у анонимној притужби има основа за његово поступање, Омбудсман покреће поступак по сопственој иницијативи.

Члан 17.

Пре подношења притужбе Омбудсману, подносилац притужбе је дужан да покуша да заштити своја права у одговарајућем правном поступку.

Омбудсман ће упутити подносиоца притужбе на покретање одговарајућег правног поступка, ако је такав поступак предвиђен, и неће поступати по притужби док претходно не буду исцрпљена сва правна средства, у одговарајућем правном поступку.

Изузетно од става 2. овог члана, Омбудсман може покренути поступак и пре него што су исцрпљена сва правна средства ако би подносиоцу притужбе била нанета ненадокнадива штета или кад Омбудсман оцени да је дошло до грубог кршења професионалног поступања запослених, начела самосталности и законитости, стручности, непристрасности и политичке неутралности, делотворности у остваривању права странака и поштовања странака у субјекту контроле.

Притужба

Члан 18.

Притужба садржи назив субјекта на чији се рад односи, опис повреда права, чињенице и доказе који поткрепљују наводе из притужбе, податке о томе која су правна средства искоришћена, као и име и адресу подносиоца.

Притужба се подноси у писаној форми (укључујући и електронску комуникацију) или усмено на записник и за њено подношење не плаћа се такса нити било која друга накнада.

Допуна притужбе

Члан 19.

Ако притужба не садржи све потребне податке, Омбудсман може затражити да се она допуни у року који он одреди.

Рок за подношење притужбе

Члан 20.

Притужба се може поднети најкасније у року од једне године од учињене повреде права грађана, односно од последњег поступања или непоступања субјекта контроле у вези са учињеном повредом права грађана.

Непоступање по притужби

Члан 21.

Омбудсман је дужан да поступи по свакој притужби осим:

1) ако предмет на који се односи притужба не спада у надлежност Омбудсмана;

2) ако је притужба поднета по истеку прописаног рока из члана 20. Одлуке;

3) ако је притужба поднета пре употребе свих расположивих правних средстава, а нису испуњени услови из члана 17. став 3. Одлуке;

4) ако је притужба анонимна, осим у случају из члана 16. став 6. Одлуке;

5) ако притужба не садржи потребне податке, а подносилац недостатак не отклони ни у накнадном року одређеном за допуну притужбе, нити се обрати Омбудсману за стручну помоћ у отклањању недостатка.

Ако због неког од разлога из става 1. овог члана нема основа за поступање Омбудсман ће одбацити притужбу, о чему је дужан да обавести подносиоца притужбе, уз навођење разлога за одбацивање.

Обавештење

Члан 22.

О покретању и завршетку поступка Омбудсман обавештава подносиоца притужбе, као и субјект контроле против којег је поднета притужба.

Субјект контроле је обавезан да одговори на све захтеве Омбудсмана, као и да му достави све тражене информације и списе у року који он одреди, а који не може бити краћи од 15 нити дужи од 30 дана.

Омбудсман може, у нарочито оправданим случајевима, да субјекту контроле не открије идентитет подносиоца притужбе.

Омбудсман може затражити додатне податке и информације у новом року ако оцени да изјашњење субјекта контроле не садржи све потребне податке.

Обавезе субјекта контроле

Члан 23.

Субјект контроле је дужан да Омбудсману, на његов захтев, стави на располагање све податке, службене списе, документацију без обзира на степен тајности, осим када је то у супротности са законом, те да му омогући приступ свим просторијама.

Уколико субјект контроле не поступи у остављеном року, мора образложити разлоге за непоступање по захтеву Омбудсмана.

Непоступање по захтеву Омбудсмана сматра се ометањем његовог рада и о томе Омбудсман може да обавести непосредно вишег руководећег радника субјекта контроле односно Скупштину града Београда или јавност.

Обустава поступка

Члан 24.

Омбудсман ће обуставити поступак по притужби ако:

- 1) утврди да је након подношења притужбе покренут одговарајући правни поступак;
- 2) подносилац притужбе не сарађује у поступку;
- 3) подносилац притужбе повуче притужбу;
- 4) субјект контроле против којег је поднета притужба у међувремену отклони учињену повреду.

Стручњаци и сведоци

Члан 25.

Омбудсман може, ради утврђивања чињеница, као стручњака или сведока, позвати свако лице које поседује сазнања, односно информације о наводима из притужбе.

Препорука

Члан 26.

Након утврђивања свих релевантних чињеница и околности Омбудсман може обавестити подносиоца притужбе да је притужба неоснована или може утврдити да су постојали недостаци у раду субјекта контроле.

Ако нађе да су постојали недостаци у раду субјекта контроле Омбудсман ће упутити препоруку субјекту контроле о томе како би уочени недостатак требало отклонити.

Субјект контроле је дужан да, најкасније у року од 30 дана од дана добијања препоруке, достави извештај о предузетим радњама ради отклањања недостатка, односно да га обавести о разлозима због којих није поступио по препоруци.

Уколико субјект контроле не поступи по препоруци, Омбудсман се може обратити јавности односно Скупштини града Београда, а може и да препоручи утврђивање одговорности руководећег радника субјекта контроле.

IV ИЗВЕШТАЈ О РАДУ

Члан 27.

Омбудсман подноси Скупштини редован годишњи извештај о раду.

Годишњи извештај садржи податке о активностима у претходној години, о уоченим недостацима у раду субјекта контроле, као и предлоге за побољшање положаја грађана у односу на те субјекте.

Годишњи извештај подноси се до 15. марта текуће за претходну годину.

Годишњи извештај објављује се у "Службеном листу града Београда" и на званичној интернет страници Града.

У току године, Омбудсман може да поднесе и посебне извештаје, ако за тим постоји потреба.

V - ИЗБОР И ПРЕСТАНАК ДУЖНОСТИ

Избор и мандат заштитника грађана

Члан 28.

Скупштина бира омбудсмана на предлог више од једне трећине одборника већином гласова од укупног броја одборника.

Омбудсман се бира на време од 5 година и на исту дужност исто лице може бити изабрано највише два пута узастопно.

Сматра се да је Омбудсман ступио на дужност моментом полагања заклетве.

Члан 29.

Поступак за избор омбудсмана започиње се најкасније три месеца пре истека мандата Омбудсмана.

Услови за избор омбудсмана

Члан 30.

За Омбудсма може бити изабран држављанин Републике Србије под условом:

- 1) да је дипломирани правник;
- 2) да има положен правосудни испит;
- 3) да има најмање десет година радног искуства на правним пословима који су од значаја за обављање послова из надлежности Омбудсмана после положеног правосудног испита и
- 4) да има запажено искуство у заштити права грађана.

Заменик омбудсмана

Члан 31.

Омбудсман има четири заменика (у даљем тексту: заменик) који му помажу у обављању послова, у оквиру овлашћења која им он пренесе.

Заменик омбудсмана се бира на период од 5 година и исто лице може највише два пута узастопно бити бирано на ову функцију.

Приликом давања овлашћења заменику, Омбудсман води рачуна да се обезбеди одређена специјализација за обављање послова, нарочито у погледу права детета, права особа са инвалидитетом и др.

Омбудсман одређује заменика који га замењује у случају одсутности или спречености да обавља своје послове.

Услови за избор заменика

Члан 32.

За заменика омбудсмана може бити изабран држављанин Републике Србије под условом:

- 1) да је дипломирани правник;
- 2) да има положен правосудни испит;
- 3) да има најмање пет година радног искуства на правним пословима који су од значаја за обављање послова из надлежности Омбудсмана, после положеног правосудног испита и
- 4) да има запажено искуство у заштити права грађана.

Члан 33.

Скупштина бира заменика на предлог Омбудсмана, већином гласова од укупног броја одборника.

Заменик Омбудсмана грађана ступио је на дужност моментом полагања заклетве.

Нespoјивост функције

Члан 34.

Омбудсман и заменик не могу бити чланови политичке странке и не могу обављати другу јавну функцију, нити професионалну делатност, нити другу дужност или посао који би могао утицати на њихову самосталност и независност.

Омбудсман и заменик имају положај функционера у смислу закона којим се уређује спречавање сукоба интереса у вршењу јавних функција и на њих се у целини примењују одредбе тог закона.

Даном ступања на дужност Омбудсману, односно заменику престају све јавне, професионалне и друге функције, односно дужности или послови које је до тада обављао ако су супротни одредбама ове одлуке, као и чланство у политичким организацијама.

Заклетва

Члан 35.

Омбудсман и заменик пре ступања на дужност полажу заклетву која гласи:

"Заклињем се да ћу своју дужност обављати одговорно, непристрасно и независно, у складу са Уставом, законом и другим прописима и да ћу савесно радити на заштити и унапређењу људских права и слобода."

Омбудсман полаже заклетву пред Скупштином, а заменик Омбудсмана пред председником Скупштине.

Ако Омбудсман, односно заменик без оправданог разлога не ступи на дужност у року од 8 дана од дана полагања заклетве, сматра се да није изабран што Скупштина констатује на основу обавештења председника Скупштине на првој наредној седници. У том случају одмах се покреће поступак за избор новог омбудсмана односно његовог заменика.

Престанак дужности

Члан 36.

Омбудсману, односно његовом заменику престаје дужност:

- 1) истеком мандата;
- 2) разрешењем;
- 3) смрћу;
- 4) оставком;
- 5) губитком држављанства;
- 6) испуњењем услова за пензију у складу са законом;
- 7) ако трајно изгуби способност за обављање дужности.

Разрешење

Члан 37.

Омбудсман се разрешава дужности ако:

- 1) нестручно или несавесно обавља своју дужност;
- 2) ако је члан политичке странке, обавља другу јавну функцију, професионалну делатност, односно другу дужност или посао који би могао утицати на његову самосталност и независност, ако поступа супротно закону којим се уређује спречавање сукоба интереса при вршењу јавних функција;

- 3) ако правоснажно буде осуђен за кривично дело.

Предлог за разрешење Омбудсмана града Београда подноси најмање 1/3 одборника у Скупштини, а одлука о разрешењу доноси се већином гласова укупног броја одборника.

Омбудсман и заменик имају право да се на седници Скупштине на којој се одлучује о њиховом разрешењу обратe одборницима.

Члан 38.

У случају престанка дужности Омбудсмана, до избора новог Омбудсмана ову дужност обавља заменик кога је Омбудсман одредио да га замењује у случају одсутности или спречености да обавља своје послове.

Суспензија

Члан 39.

Скупштина, на предлог најмање 1/3 одборника, одлучује већином гласова од укупног броја одборника, о суспензији Омбудсмана односно заменика ако је:

- 1) против њега одређен притвор;
- 2) осуђен за кривично дело, а пресуда није постала правоснажна.

Скупштина ће већином гласова од укупног броја одборника, укинути суспензију чим престану разлози за њено увођење.

Разрешење заменика

Члан 40.

Заменик Омбудсмана се разрешава дужности из разлога утврђених овом одлуком за разрешење Омбудсмана.

Предлог за разрешење заменика омбудсмана подноси најмање 1/3 одборника у Скупштини као и Омбудсман, а одлука о разрешењу доноси се већином гласова од укупног броја одборника.

Акт о разрешењу

Члан 41.

Омбудсман, односно заменик је разрешен даном доношења акта о разрешењу.

VI - ПРАВА И ОБАВЕЗЕ

Плата

Члан 42.

Омбудсман има право на плату у висини плате начелника Градске управе града Београда.

Заменик има право на плату у висини плате руководећег радника организационе јединице – секретаријата Градске управе града Београда.

Остала права

Члан 43.

Омбудсман и заменик остварују друга права из рада и по основу рада у складу са прописима којима су ова питања уређена за изабрана лица у органима Града.

Право на мишљење

Члан 44.

Омбудсман и заменик не могу бити позвани на одговорност за мишљење, препоруку, критику или предлог који су дали у вршењу своје дужности.

Омбудсман и заменик не могу давати изјаве политичке природе.

Обавеза чувања тајне

Члан 45.

Омбудсман и заменик обавезни су да чувају као тајну податке до којих су дошли вршењем дужности.

Обавеза чувања тајне остаје на снази и по престанку дужности.

Обавеза чувања тајне утврђена у ст. 1. и 2. овог члана односи се и на запослене у Стручној служби Омбудсмана.

VII СРЕДСТВА ЗА РАД

Средства за рад Омбудсмана

Члан 46.

Средства за рад Омбудсмана обезбеђују се у буџету Града.

Омбудсман сачињава предлог потребних средстава за рад у наредној години и доставља га Градском већу преко организационе јединице Градске управе града Београда надлежне за послове финансија ради укључивања у предлог буџета Града.

VIII - СТРУЧНА СЛУЖБА

Образовање Стручне службе

Члан 47.

За вршење стручних и административних послова образује се Стручна служба Омбудсмана (у даљем тексту: Стручна служба).

Радом Стручне службе руководи секретар, који мора бити дипломирани правник са најмање пет година радног искуства и мора испуњавати и друге услове за рад у јединици локалне самоуправе.

На секретара и запослене у Стручној служби примењују се прописи којима се уређују радни односи запослених у јединици локалне самоуправе.

О правима из радног односа одлучује Омбудсман.

IX - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 48.

Заштитник грађана и заменици заштитника грађана изабрани по Одлуци о заштитнику грађана („Службени лист града Београда. бр. 34/09, 41/09 испр., 41/10 и 29/15) остају на функцији Омбудсмана и заменика Омбудсмана до истека мандата на који су бирани.

Члан 49.

Стручна служба Заштитника грађана наставља са радом као Стручна служба Омбудсмана.

Члан 50.

Омбудсман ће донети акт о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 51.

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о заштитнику грађана („Службени лист града Београда. бр. 34/09, 41/09 испр., 41/10 и 29/15).

Члан 52.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу града Београда".